

ANTAGNA TEXTER

P9_TA(2022)0354

Resultatet av kommissionens översyn av handlingsplanen med 15 punkter om handel och hållbar utveckling

Europaparlamentets resolution av den 6 oktober 2022 om resultatet av kommissionens översyn av handlingsplanen med 15 punkter om handel och hållbar utveckling (2022/2692(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens icke-officiella dokument av den 26 februari 2018 *Feedback and way forward on improving the implementation and enforcement of Trade and Sustainable Development chapters in EU Free Trade Agreements* (handlingsplanen med 15 punkter),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 22 juni 2022 *Styrkan i handelspartnerskap: tillsammans för grön och rättvis ekonomisk tillväxt* (COM(2022)0409) (meddelande om översynen av handel och hållbar utveckling),
- med beaktande av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling,
- med beaktande av Internationella arbetsorganisationens (ILO) grundläggande konventioner,
- med beaktande av ILO:s trepartsdeklaration om principer som rör multinationella företag och socialpolitik,
- med beaktande av FN:s ramkonvention om klimatförändringar, inbegripet Parisavtalet från 2015,
- med beaktande av utvärderingsrapporterna från FN:s mellanstatliga panel för klimatförändringar,
- med beaktande av konventionen om biologisk mångfald från 1992 och dess protokoll,
- med beaktande av konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (Cites) från 1975,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 december 2019 *Den europeiska gröna given* (COM(2019)0640),

- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 – Ge naturen större plats i våra liv* (COM(2020)0380),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 23 februari 2022 om anständigt arbete i världen för en global rättvis omställning och en hållbar återhämtning (COM(2022)0066),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 maj 2020 *Från jord till bord-strategin – för ett rättvisare, hälsosammare och miljövänligare livsmedelssystem* (COM(2020)0381),
- med beaktande av sin resolution av den 26 november 2020 om översynen av EU:s handelspolitik¹ och kommissionens meddelande av den 18 februari 2021 *Översyn av handelspolitiken – En öppen, hållbar och bestämd handelspolitik* (COM(2021)0066),
- med beaktande av frågan av den 16 januari 2018 från utskottet för internationell handel till kommissionen om kapitlen om handel och hållbar utveckling i EU:s handelsavtal (O-000098/2017 – B8-0617/2017),
- med beaktande av Nederländernas och Frankrikes icke-officiella dokument av den 8 maj 2020 om handel, socioekonomiska effekter och hållbar utveckling.
- med beaktande av sin resolution av den 17 februari 2022 om mänskliga rättigheter och demokrati i världen och Europeiska unionens politik på området – årsrapport 2021²,
- med beaktande av sin resolution av den 13 mars 2018 om jämställdhet i EU:s handelsavtal³,
- med beaktande av EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet, som offentliggjordes den 25 november 2020 (JOIN(2020)0017), och av parlamentets resolution av den 10 mars 2022 om denna handlingsplan⁴,
- med beaktande av kommissionens årsrapporter om genomförandet och efterlevnaden av EU:s handelsavtal,
- med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 20 oktober 2021 *Nästa generations handel och hållbar utveckling – översyn av handlingsplanen med 15 punkter*,
- med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs icke-officiella dokument från oktober 2021 *Strengthening and Improving the Functioning of EU Trade Domestic Advisory Groups*,
- med beaktande av ILO:s och kommissionens handbok om bedömning av arbetsrättsliga bestämmelser i handels- och investeringsarrangemang, som offentliggjordes 2017,

¹ EUT C 425, 20.10.2021, s. 155.

² EUT C 342, 6.9.2022, s. 191.

³ EUT C 162, 10.5.2019, s. 9.

⁴ EUT C 347, 9.9.2022, s. 150.

- med beaktande av handboken om genomförandet av kapitlet om handel och hållbar utveckling i handelsavtalet mellan EU och Ecuador, som offentliggjordes 2019,
- med beaktande av rapporten från maj 2022 om slutresultatet av konferensen om Europas framtid, särskilt förslag 19.4,
- med beaktande av frågan till kommissionen om resultatet av kommissionens översyn av handlingsplanen med 15 punkter om handel och hållbar utveckling (O-000029/2022 – B9-0021/2022),
- med beaktande av artiklarna 136.5 och 132.2 i arbetsordningen,
- med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för internationell handel, och av följande skäl:
 - A. EU har åtagit sig att verka för ett öppet och regelbaserat handelssystem som är rättvist, inkluderande och hållbart. EU:s handelspolitik är ett viktigt geoekonomiskt verktyg. En positiv och proaktiv handelsagenda är avgörande för Europas ekonomiska välbefinnande, konkurrenskraft, innovation och skapandet av nya arbetstillfällen av hög kvalitet.
 - B. EU är världens största handelsblock och har en unik möjlighet att samarbeta och samverka globalt och bilateralt med partnerländer för att öka respekten för internationella arbetsnormer och miljöregler genom sin handelspolitik och sina handelsavtal.
 - C. Alla moderna EU-handelsavtal innehåller kapitel om handel och hållbar utveckling. Sedan 2018 har handlingsplanen med 15 punkter väglett deras genomförande och efterlevnad. Parlamentet har systematiskt efterlyst förbättringar av genomförandet och den faktiska efterlevnaden av kapitlen om handel och hållbar utveckling och en möjlighet att använda sanktioner som en sista utväg.
 - D. I juni 2021 inledde kommissionen en djupgående översyn av handlingsplanen för handel och hållbar utveckling med 15 punkter i syfte att stärka handelsavtalens förmåga som helhet att främja hållbar handel i samarbete med handelspartner.
 - E. EU har genom sin handelspolitik och sina yttre åtgärder och tillsammans med parlamentet genom sin lagstiftningsverksamhet och sin parlamentariska diplomati, befast tanken att de förhållanden under vilka varor och tjänster produceras med hänsyn till mänskliga rättigheter, miljö, arbetsmarknad och social utveckling är av samma betydelse som handeln med dessa varor och tjänster.
 1. Europaparlamentet välkomnar offentliggörandet av resultatet av översynen av handel och hållbar utveckling. Parlamentet betonar att en omfattande översyn och starkare fokus på genomförande och efterlevnad av kapitlen om handel och hållbar utveckling har varit långvariga krav från parlamentets sida. Parlamentet noterar att kommissionen har identifierat möjligheter till förbättringar inom sex politiska prioriteringar.
 2. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse kommissionens avsikt att stärka kapitlen om handel och hållbar utveckling som samarbetsinstrument och att använda tidiga gapanalyser för att identifiera landbaserade genomförandeprioriteringar med deltagande av det civila samhället. Parlamentet noterar att ILO, FN:s miljöprogram och de multilaterala miljöavtalen bör höras i förbindelse med fastställandet av brister i

genomförandet. Parlamentet anser att detaljerade tidsbundna färdplaner för genomförandet är ett användbart verktyg för att uppnå önskade resultat.

3. Europaparlamentet upprepar behovet av ett grundligt sonderingsförfarande innan förhandlingarna om ett nytt frihandelsavtal inleds. Parlamentet uppmanar kommissionen att inkludera innehåll som är relevant för kapitlet om handel och hållbar utveckling i detta sonderingsförfarande.
4. Europaparlamentet stöder kommissionens plan att rationalisera hållbarheten i alla frihandelsavtal för att bidra till en koldioxidneutral ekonomi och prioritera marknadstillträde för miljövaror och miljötjänster samt tillgång till råvaror och energiprodukter, som är nödvändiga för att en koldioxidneutral ekonomi ska fungera, förutsatt att de respekterar hållbara metoder och inte skadar mänskliga rättigheter, arbetstagarrättigheter och miljön i tredjeländer och respekterar FN:s princip om fritt, på förhand inhämtat och välinformerat samtycke. Parlamentet kräver omfattande hållbarhetsbedömningar för att kartlägga bestämmelser som går utöver kapitlen om handel och hållbar utveckling, som öppnar möjligheter för eller kan utgöra en utmaning när det gäller att uppnå hållbarhetsmålen.
5. Europaparlamentet påminner om att det har begärt en förstärkning av EU-delegationernas roll i övervakningen av genomförandet av åtagandena om handel och hållbar utveckling. Parlamentet kräver tillräckliga ekonomiska och mänskliga resurser till EU:s delegationer för detta ändamål och ett rationaliserat arbete inom kommissionens avdelningar för att säkerställa ett lämpligt engagemang för handelsrelaterade hållbarhetsfrågor, och för samordning och genomförande av kapacitetsuppbyggnadsprogram i syfte att främja hållbar utveckling. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att på bästa sätt utnyttja Team Europe-strategin för att säkerställa samordning och samstämmighet i samarbetet med partnerländer om handelsrelaterade hållbarhetsfrågor.
6. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av funktionen som ansvarig för efterlevnaden av handelsbestämmelserna och den omformade gemensamma kontaktpunkten som viktiga steg för att stärka genomförandet av åtagandena om handel och hållbar utveckling, och påminner om kommissionens åtagande att fästa lika stor vikt vid påstådda överträdelser av bestämmelserna om handel och hållbar utveckling som vid påstådda överträdelser av åtaganden om marknadstillträde. Parlamentet noterar att endast ett klagomål om överträdelser av bestämmelserna om handel och hållbar utveckling hittills har lämnats in via den gemensamma kontaktpunkten. Parlamentet understryker vikten av att inkludera tydliga och exakta åtaganden i framtida kapitel om handel och hållbar utveckling.
7. Europaparlamentet stöder en starkare strukturerad roll för inhemska rådgivande grupper i alla skeden av handelsavtalens livscykel och begär att de ges en övervakande roll när det gäller det konkreta genomförandet av alla frågor som påverkar hållbarheten i frihandelsavtalen, inbegripet övervakningen av färdplaner för genomförandet. Parlamentet kräver tillräckliga ekonomiska resurser och tekniskt stöd till de inhemska rådgivande grupperna så att de kan utföra sina uppgifter på ett korrekt sätt. Parlamentet betonar att parlamentets utskott för internationell handel (INTA) har åtagit sig att hålla en årlig debatt med företrädare för de inhemska rådgivande grupperna. Parlamentet anser att ett närmare utbyte mellan parlamentets övervakningsgrupper och ständiga föredragande, å ena sidan, och de inhemska rådgivande grupperna, å andra sidan, skulle

vara av stort värde för båda. Parlamentet begär att fungerande inhemska rådgivande grupper också inrättas i partnerländer och partnerregioner, i linje med rekommendationerna från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och yttrandena från EU:s inhemska rådgivande grupper. Parlamentet uppskattar att de inhemska rådgivande grupperna också kan lämna in kollektiva klagomål och att en EU-baserad klagande kan lägga fram de frågor om handel och hållbar utveckling som förts fram av en enhet som är belägen i ett partnerland. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa att det civila samhällets organisationer, vid sidan av de inhemska rådgivande grupperna, också kan lämna in kollektiva klagomål.

8. Europaparlamentet betonar att en ytterligare anpassning av tillämpningen av bestämmelserna om handel och hållbar utveckling till den allmänna mellanstatliga tvistlösningsmekanismen och en utvidgning av efterlevnadsfasen till tvister inom ramen för kapitlet om handel och hållbar utveckling kommer att leda till ett bättre genomförande och verkställande av rekommendationerna i expertpanelens rapporter. Parlamentet anser att de nationellt fastställda bidragen – i egenskap av konkreta åtaganden från parterna i Parisavtalet – bör vara en avgörande faktor vid bedömningen av huruvida en överträdelse av Parisavtalet har ägt rum. Parlamentet begär att skiljemän som ansvarar för sådana tvister ska ha dokumenterad sakkunskap på de relevanta områdena.
9. Europaparlamentet betonar vikten av att genomföra efterhandsbedömningar av de miljömässiga och sociala konsekvenserna av alla bestämmelser i frihandelsavtalen och av en översyn av ändamålsenligheten när det gäller bestämmelserna om handel och hållbar utveckling.
10. Europaparlamentet uppskattar att parlamentets långvariga uppmaning att använda handelssanktioner som en sista utväg vid fall av allvarliga överträdelser av åtaganden inom handel och hållbar utveckling, närmare bestämt ILO:s grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, och av väsentliga överträdelser av Parisavtalet, ingår i slutdokumentet. Parlamentet hoppas att villkoren kommer att uppfyllas vid den 15:e partskonferensen för konventionen om biologisk mångfald i december 2022 så att konventionen blir verkställbar i enlighet med meddelandet om översynen av handel och hållbar utveckling.
11. Europaparlamentet noterar att kommissionen inte har lagt fram en modell för kapitlet om handel och hållbar utveckling, samtidigt som den erkänner att alla delar i meddelandet om översyn av handel och hållbar utveckling ska utvecklas på ett skräddarsytt sätt beroende på vilken handelspartner det gäller.
12. Europaparlamentet förväntar sig att principerna i resultatet av översynen av handlingsplanen för handel och hållbar utveckling med 15 punkter kommer att återspeglas i alla EU:s handelsavtal under förhandling och framtida handelsavtal som läggs fram för parlamentet för godkännande, samt i moderniseringen av alla gällande frihandelsavtal, med hjälp av de särskilda översynsklausuler som ingår i befintliga avtal eller andra lämpliga förfaranden.
13. Europaparlamentet anser att resultatet av översynen av handel och hållbar utveckling är ett viktigt steg för att säkerställa att handelsavtalen uppfyller parlamentets långvariga krav och det civila samhällets och medborgarnas förväntningar, samtidigt som man garanterar att EU:s handelsavtal förblir förhandlingsbara och attraktiva för partner.

14. Europaparlamentet står fast vid sitt åtagande att kontinuerligt intensifiera det parlamentariska arbetet med att granska åtagandena om handel och hållbar utveckling och deras genomförande under handelsavtalens hela livscykel, bland annat genom särskilda övervakningsgrupper, Europaparlamentets specifika parlamentariska uppdrag och eventuella gemensamma parlamentariska övervakningskommittéer med partnerländer. Parlamentet uppmanar kommissionen att regelbundet rapportera till parlamentet, via INTA-utskottet eller de särskilda övervakningsgrupperna, om de framsteg som gjorts när det gäller åtaganden om handel och hållbar utveckling och partnerländernas genomförande av dem.
15. Europaparlamentet betonar att för att de ekonomiska möjligheter som skapas genom handelsavtal ska gynna både kvinnor och män måste jämställdhet integreras i hela processen, från bedömningen av konsekvenserna för hållbar utveckling till genomförandet, bland annat genom särskilda jämställdhetskapitel.
16. Europaparlamentet upprepar, såsom anges i översynen av handelspolitiken, att alla EU:s framtida frihandelsavtal bör innehålla ett kapitel om hållbara livsmedelssystem som är kopplade till kapitlet om handel och hållbar utveckling.
17. Europaparlamentet betonar att EU, som världens största handelsblock, måste vara ambitiöst i sina insatser, som ska vara förenliga med Världshandelsorganisationen, i förbindelse med utformningen av ytterligare autonoma instrument för att stödja globala klimatåtgärder, bekämpa förlusten av biologisk mångfald och avskogning, förbättra djurskyddet, fastställa regler om företagens hållbarhet, tillbörlig aktsamhet och tvångsarbete, främja den cirkulära ekonomin och omställningen till grön energi och säkerställa anständigt arbete i hela världen, och uppmuntra sina handelspartner att följa dem med stöd av dialog och tullförmåner. Parlamentet uppmanar kommissionen att använda kapitlen om handel och hållbar utveckling för att främja ratificeringen av de ILO-konventioner som ingår i trepartsdeklarationen om principer som rör multinationella företag och socialpolitik.
18. Europaparlamentet understryker att multilaterala åtgärder är det bästa sättet att säkra den globala omställningen till en koldioxidneutral, inkluderande och hållbar ekonomi där arbetstagarnas rättigheter respekteras, och uppmanar EU att intensifiera sitt arbete i detta syfte på multilateral nivå, särskilt inom Världshandelsorganisationen och genom att främja ett närmare samarbete med ILO, FN:s miljöprogram och de multilaterala miljöavtalen.
19. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, medlemsstaternas regeringar och parlament, Internationella arbetsorganisationen, FN:s miljöprogram och de multilaterala miljöavtalen.